

Laboratorium 2

Instrukcja warunkowa

Instrukcja warunkowa w PHP ma następującą formę:

```
if (warunek1) {  
    blok instrukcji 1  
} elseif (warunek2) {  
    blok instrukcji 2  
} elseif (warunek3) {  
    blok instrukcji 3  
...  
} else {  
    blok instrukcji n  
}
```

lub formę uproszczoną:

```
if (warunek) {  
    blok instrukcji 1  
}
```

Oto przykład wykorzystania instrukcji warunkowej:

```
if ($i>0) {  
    print ('zmienna i jest wi ksza od 0 ' )  
}  
else {  
    print ('zmienna i jest mniejsza lub równa 0')}
```

Powyższy przykład można nieco rozbudować, w celu odróżnienia wartości zmiennej `$i` równej i mniejszej od zera:

```
if ($i>0) {  
    print ('zmienna i jest wi ksza od 0 ')  
} elseif ($i ==0) {  
    print ('zmienna i jest równa 0')  
} else {  
    print ('zmienna i jest mniejsza lub równa 0')  
}
```

Ćwiczenie 2.1.

Napisz skrypt, który wypisze większą wartość z dwóch określonych liczb.

```
//Listing 2-1.php  
  
<HTML>  
  
<HEAD>  
  
<META HTTP-EQUIV="Content-  
Type"CONTENT="text/html;charset=iso-8859-2">  
  
<TITLE>Wi ksza z dwóch liczb</TITLE>  
  
</HEAD>  
  
<BODY>  
  
<?  
  
// W instrukcji if sprawdzamy, czy wi ksze jest $a czy $b.  
  
$a = 2;  
  
$b = 3;  
  
print ("<B>a</B> ma warto    $a<BR>");
```

```
print("<B>b</B> ma warto  $b<BR>");  
if ($a>$b) {  
print("Wi ksz liczb jest a, ma warto  $a");  
} elseif ($a==$b) {  
print("Liczby a i b s  sobie równe, obie maj  warto  $a");  
} else {  
print("Wi ksz liczb jest b, ma warto  $b");  
}  
?>  
</BODY>  
</HTML>
```

Poniżej znajduje się efekt działania skryptu.

Rys. 2.1. Wynik działania skryptu.

Ćwiczenie 2.2

Wylicz pierwiastki równania kwadratowego o współczynnikach A , B i C .

Aby obliczyć pierwiastki równania kwadratowego najpierw należy wyliczyć ~~delta~~: $B^2 - 4AC$. W zależności od jej znaku, równanie posiada zero, jedno lub dwa rozwiązania.

```
//Listing 2-2.php

<HTML>

<HEAD>

<META HTTP-EQUIV="Content-
Type"CONTENT="text/html;charset=iso-8859-2">

<TITLE>Pierwiastki równania kwadratowego</TITLE>

</HEAD>

<BODY>

<?
// Pierwiastki równania kwadratowego obliczamy zgodnie
// ze wzorem.

$a = -1; $b = -2; $c = 1;
print ("a = $a, b = $b, c = $c<BR>");
$delta = $b*$b-4*$a*$c;
if ($delta < 0) {
    print ('Równanie nie ma pierwiastków rzeczywistych');
}
elseif ($delta == 0) {
    $x1 = -$b/(2 * $a);
    print ("Równanie ma jeden pierwiastek rzeczywisty: $x1");
}
else {
```

```

    $x1 = (-$b-sqrt($delta)) / (2*$a);

    $x2 = (-$b+sqrt($delta)) / (2*$a);

    print ("Równanie ma dwa pierwiastki rzecz.: $x1 i $x2");

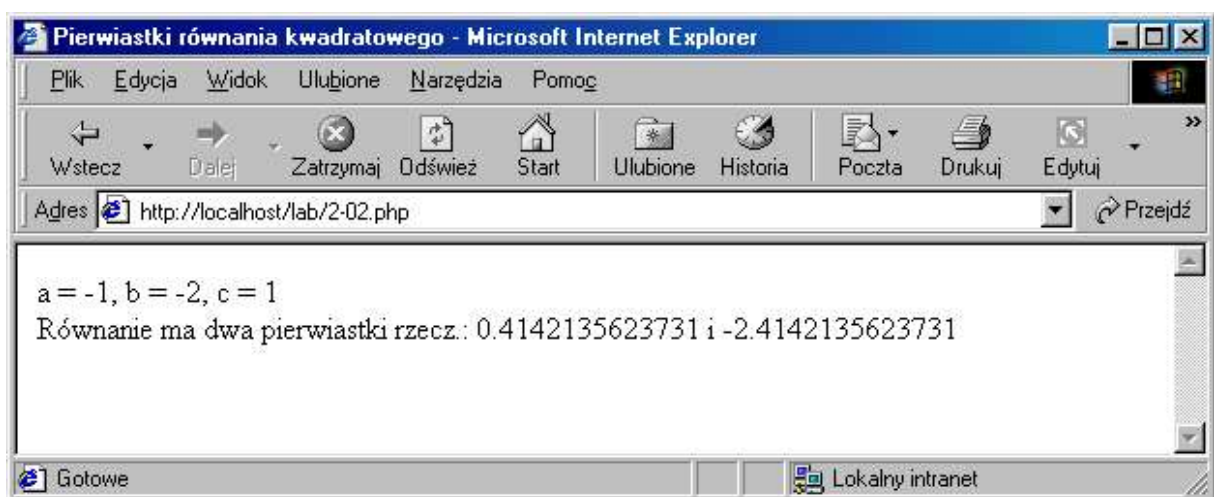
}

?>

</BODY>

</HTML>

```


Rys. 2.2. Efekt programu.

Pętla for

W PHP mamy do dyspozycji kilka możliwości „zapętlenia”, czyli wielokrotnego wykonywania bloku instrukcji. Najprostszą jest pętla **for**, która ma postać:

```

for (ustalenie_poczatku; warunek_petli; zwi kszenie_licznika)
{
    blok instrukcji
}

```

W sekcji pierwszej (**ustalenie początku**) nadajemy zmiennej sterującej w pętli wartość początkową. Druga sekcja (**warunek pętli**) to wyrażenie określające warunek, przy którego spełnieniu pętla ma być wykonywana. W trzeciej sekcji (**zwiększanie licznika**) określamy sposób zwiększania zmiennej sterującej przy każdym przebiegu pętli.

Ćwiczenie 2.3

Napisz program, który wypisze liczby od 1 do 10, a następnie od 10 do 1.

//Listing 2-3.php

```
<HTML>

<HEAD>

<META HTTP-EQUIV="Content-
Type"CONTENT="text/html;charset=iso-8859-2">

<TITLE>Odliczamy</TITLE>

</HEAD>

<BODY>

<?

    // Wykorzystujemy dwie p tle - "w gór " i "w dół ".
    for ($i=1; $i<=10; $i++) {
        print (" $i<BR>" ) ;
    }

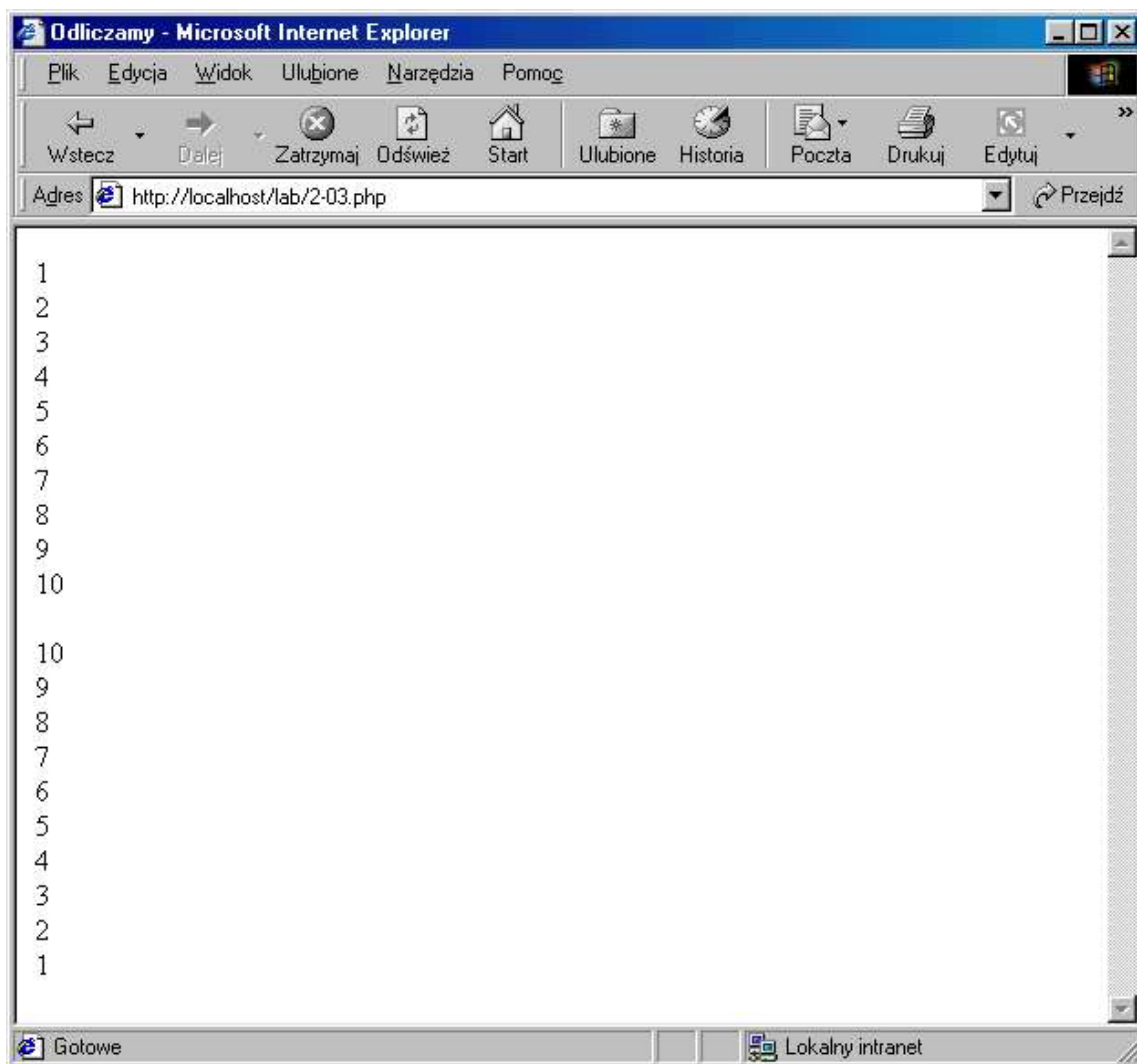
    print ( '<BR>' ) ;

    for ($i=10; $i>=1; $i-- ) {
        print (" $i<BR>");
    }

?>

</BODY>

</HTML>
```


Rys. 2.3. Efekt działania programu.

Pętle while i do...while

Pętla **while** ma postać:

```
while (warunek)
{
    blok instrukcji
}
```

Pętla **do ...while** ma postać:

```
do {  
    blok  instrukcji  
}  
while (warunek)
```

Istotę tych instrukcji dobrze oddaje ich przetłumaczenie na język polski:

1. Dopóki jest spełniony warunek, wykonuj instrukcje.
2. Wykonuj instrukcje, dopóki jest spełniony warunek.

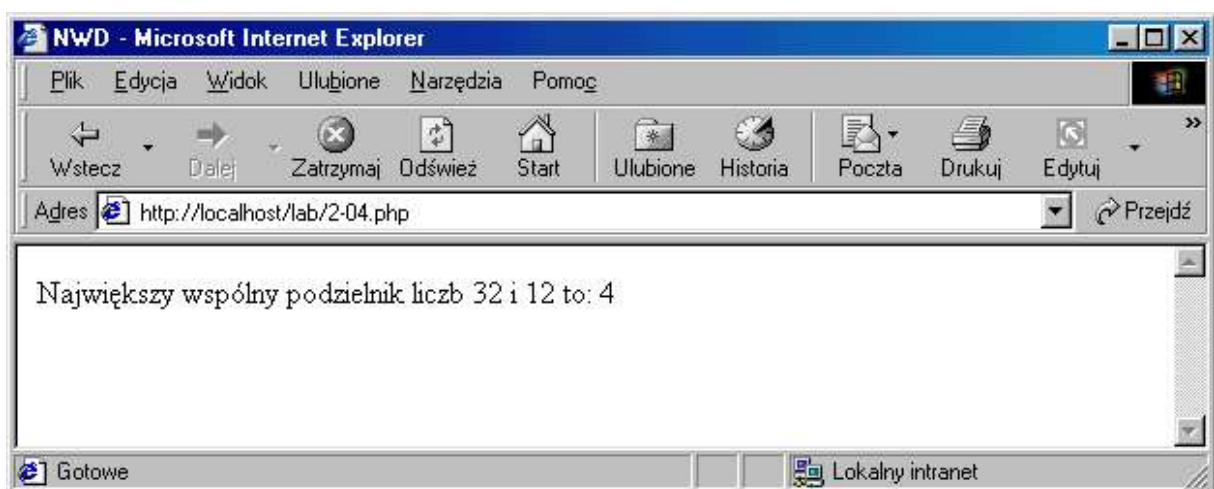
Ćwiczenie 2.4

Napisz program, który znajdzie najmniejszy wspólny dzielnik dwóch liczb: A i B.

```
//Listing 2-4.php  
  
<HTML>  
  
<HEAD>  
  
<META HTTP-EQUIV="Content-  
Type"CONTENT="text/html;charset=iso-8859-2">  
  
<TITLE>NWD</TITLE>  
  
</HEAD>  
  
<BODY>  
  
<?  
  
// Najwi kszy wspólny dzielnik liczb a i b znajdziemy  
// stosuj c odmian algorytmu Euklidesa.  
$a = 32; $b = 12;  
print ("Najwi kszy wspólny dzielnik liczb $a i $b to: ");  
while ($a != $b) {  
    if ($a < $b){  
        $pora = $a; $a = $b; $b = $pora;  
    }  
}
```



```
$a = $a - $b;  
}  
print ("$a");  
?>  
</BODY>  
</HTML>
```


Rys. 2.4. Efekt programu w przeglądarce.

Ćwiczenie 2.5

Napisz program, który sprawdzi, ile kolejnych liczb naturalnych, zaczynających się od 1, daje sumę większą od 100.

Do napisania skryptu wykorzystamy funkcję **do..while**, w której będą sumowane kolejne wyrazy ciągu, aż do uzyskania sumy 100.

```
//Listing 2-5.php  
  
<HTML>  
  
<HEAD>  
  
<META HTTP-EQUIV="Content -  
Type"CONTENT="text/html; charset=iso-8859-2">  
  
<TITLE>Suma ci gu</TITLE>
```

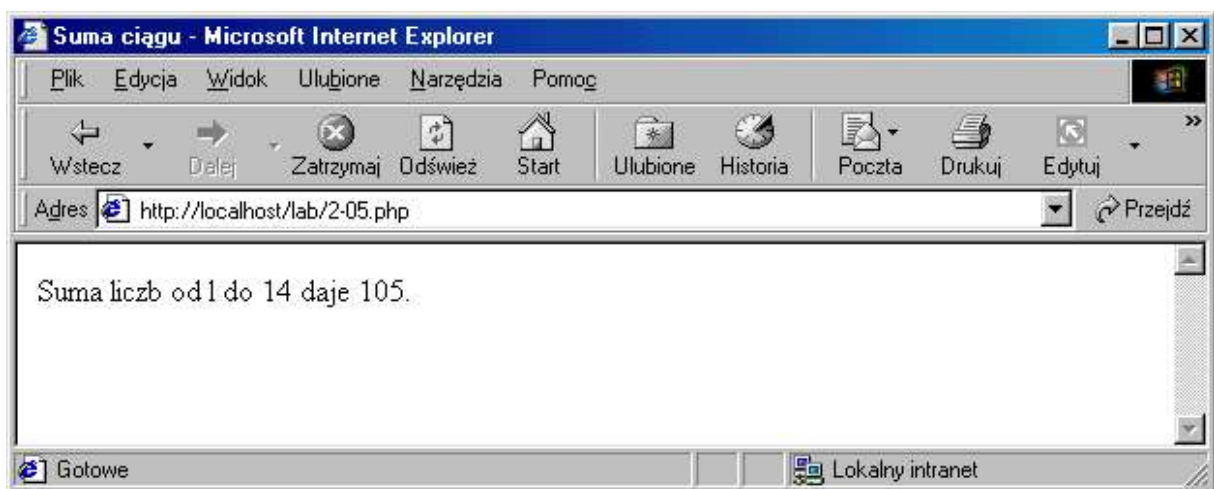
```
</HEAD>

<BODY>

<?
// Szukamy najmniejszego i takiego, e suma liczb od
// 1 do i przekracza 100.
$i = 0;
$suma = 0;
do {
    $suma += ++$i;
}
while ($suma < 100);
print ("Suma liczb od 1 do $i daje $suma.");
?>

</BODY>

</HTML>
```


Rys. 2.5. Efekt programu.

Instrukcja wyboru [switch]

Instrukcja wyboru **switch** umożliwia rozgałęzienie działania programu w zależności od wartości wyrażenia. Oto postać tej instrukcji:

```
switch (wyrażenie)
{
    case wartosc1:
        dzialanie1;
        break;
    case wartosc2:
        dzialanie2;
        break;
    ...
    default dzialanie;
}
```

Wartości **wartość1**, **wartosc2**, ... (zwane wyrażeniami wyboru) służą do określenia, które działanie ma zostać podjęte (to, dla którego warunek odpowiada wartości). W przypadku, gdy nie jest to spełnione dla żadnej wartości, wykonywane są instrukcje z bloku **default**.

Ćwiczenie 2.6

Napisz program, który wypisze bieżącą datę z miesiącem w języku polskim.

```
//Listing 2-6.php

<HTML>

<HEAD>

<META HTTP-EQUIV="Content -
Type"CONTENT="text/html;charset=iso-8859-2">

<TITLE>Data</TITLE>

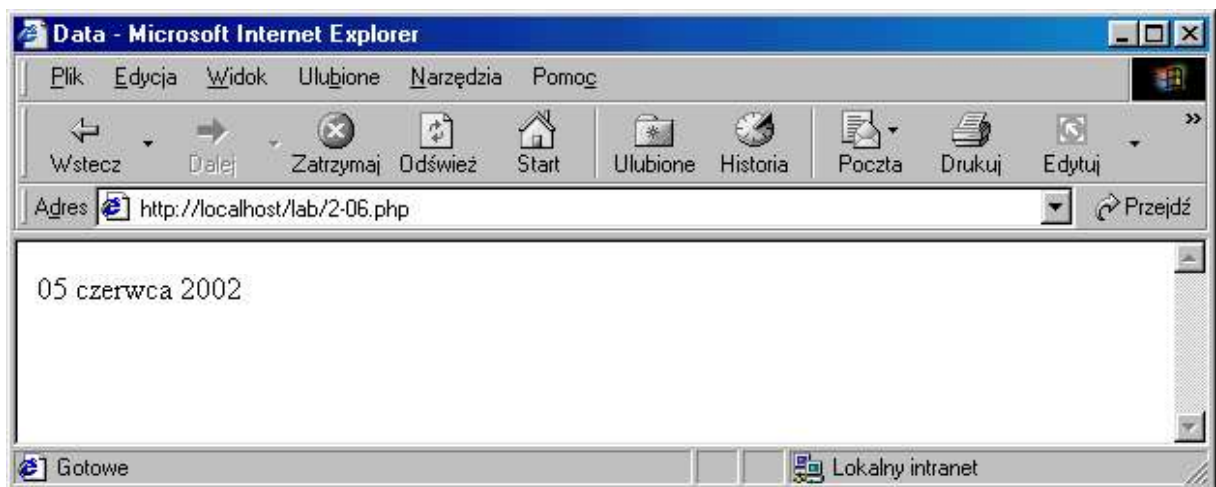
</HEAD>

<BODY>

<?

// Polska nazwa miesi ca okre lona w funkcji switch
// do uzyskania dnia, miesi ca i roku u ywamy funkcji date.
$dzien = date("d");
```

```
$miesiac = date("m");
$rok = date("Y");
switch ($miesiac) {
    case '01': $miesiac = 'stycznia'; break;
    case '02': $miesiac = 'lutego'; break;
    case '03': $miesiac = 'marca'; break;
    case '04': $miesiac = 'kwietnia'; break;
    case '05': $miesiac = 'maja'; break;
    case '06': $miesiac = 'czerwca'; break;
    case '07': $miesiac = 'lipca'; break;
    case '08': $miesiac = 'sierpnia'; break;
    case '09': $miesiac = 'wrze nia'; break;
    case '10': $miesiac = 'pa dziernika'; break;
    case '11': $miesiac = 'listopada'; break;
    case '12': $miesiac = 'grudnia'; break;
    default: $miesiac = 'niezidentyfikowany'; break;
}
print "$dzien $miesiac $rok";
?>
</BODY>
</HTML>
```


Rys. 2.6. Efekt programu.

Podając format daty można użyć następujących znaków specjalnych:

Znak	Opis
D	dzień tygodnia w skróconym zapisie tekstowym, na przykład "Fri"
I	dzień tygodnia w zapisie tekstowym, na przykład "Monday"
w	dzień tygodnia w postaci numerycznej od "0" (Niedziela) do "6" (Sobota)
z	dzień w roku od "0" do "365"
d	dzień miesiąca w zapisie numerycznym od "01" do "31"
F	miesiąc w zapisie tekstowym np.: "January"
M	miesiąc w skróconym zapisie tekstowym, na przykład "Jan"
m	miesiąc w zapisie numerycznym od "01" do "12"
t	liczba dni w miesiącu od "28" do "31"
h	godzina, format 12-godzinowy od "01" do "12"
H	godzina, format 24-godzinowy od "00" do "23"
a	"am", czy "pm"
A	"AM", czy "PM"
i	minuty, od "00" do "59"
s	sekundy od "00" do "59"
Y	rok w zapisie 4-cyfrowym, na przykład "2002"
y	rok w zapisie 2-cyfrowym, na przykład "02"

Zadania

1. Dobierz takie wartości zmiennych a , b i c w ćwiczeniu 2.2., by uzyskać równanie bez, z jednym i z dwoma rozwiązaniami rzeczywistymi.
2. Napisz skrypt, który wyświetli powitanie wraz z aktualną datą.
3. Napisz program, który obliczy i wyświetli $N!$.
4. Napisz program, który sprawdzi, czy n jest liczbą pierwszą.